

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

233. szám

Német fengeralattjárók 11 kereskedelmi hajót és két rombolót süllyesztettek el

Nyugatnémetország felett százhuszonegy ellenséges bombázót lőttek le Németország tiltakozott a lisszaboni kormánynál - A szövetségesek nagy erővel támadnak Délolaszországban

Berlinből jelentik: A lisszaboni német nagykövetség kormányra utasítására a legerélyesebb tiltakozását jelentette be, mert a portugál kormány az Azori-szigeteket flotta és légi támaszul engedte át az angolszász szövetségeseknek.

Berlini diplomáciai körökben hangoztatják, hogy a német tiltakozó jegyzékben szemére vetik a portugál kormánynak, hogy a semlegesség megsértésével egyoldalú kedvezményt nyújtott a hadviselő egyikének azáltal, hogy megengedte a támaszpontok igénybevételét az Azori-szigeteken. A Bud. Tud. jelentése szerint Németország nem vonja le ennek következményeit, mert tisztában van azzal, hogy milyen nyomás alatt tette meg ezeket az engedelményeket a portugál kormány. Tévedés volna azonban feltételezni, hogy Németország alapvető tekintetben nem tulajdonítana nagy jelentőséget annak, hogy az Azorokon flottatámaszpontot létesítettek a szövetségesek. Különösen jelentősnek tulajdonítják azt, hogy Anglia ezzel behatolt a semlegességi zónába. Berlinben most különös figyelemmel fordulnak afelé, hogy más államok irányában nem történnék-e hasonló kísérletek az angolszászok részéről, mert komolyan tartanak ilyen fejleményektől.

HORVATORSZAGI HIREK

A MTI zágrábi jelentése szerint Szplitbe megérkeztek a Zágrábból kiküldött horvát rendőrségi és közigazgatási tisztviselők, akik átvették hivatalaik vezetését. Szplitben ismét megjelenik a Nova Doba című estilap, amely első számában a horvát kormány emberfeletti feladatait vázolja.

Sibenikből küldöttség érkezett Zágrábra, ahol a közintézményeket tanulmányozzák.

A Hrvatski Narod munkatársa egy Szusákból Zágrábra érkezett újsztasa vezetével beszélt, aki kijelentette, hogy azok a hírek, mint ha a város romhalmaz lenne, teljesen alaptalanok. A németek ugyanis rohammal foglalták el a várost és így a partizánoknak nem volt idejük rombolásra. Mindössze a Fiumét Szusákkal összekötő két hidat robbantották fel, de három

nap alatt ezeket is helyrehozták. Szusákban és Fiumében különben teljes a rend és a béke.

SZERBIAI HIREK

A MTI zágrábi jelentése szerint a belgrádi „Novo Vreme” című lap Roneberger német újságíró „Szerbiai útja” című cikkét közli, Nedics tábornoknak a vezéri főhadiszálláson tett látogatásával kapcsolatosan. Ez alkalommal volt először látható jele annak a folyamatnak, amit már hónapok óta nagy figyelemmel kísérnek. A birodalom vezére most is kifejezésre juttatta együttműködési

szándékát mindazokkal, akik az új Európa felépítésében részt akarnak venni.

Belgrádból jelentik: Szerb lapok szerint Csacsakban megkezdődött az önkéntes jelentkezés a szerb védőseregbe, amelynek célja a partizánbandák elleni harc. A toborzás során igen sok fiatal korosztálybeli jelentkezik nemesak Csacsakról, hanem Nyugatszerbia egész területéről. Szerbiában ezt Nedics tábornokminiszterelnöknek a vezéri főhadiszálláson tett látogatásának eredményével hozzák összefüggésbe.

Német hadijelentés

A vezérj főhadiszállás pénteken a következő hivatalos jelentést adta ki: Az Azovi tengertől északra és a Dnyeper középső szakaszán az ellenség tovább folytatja veszteségteljes támadásait. Zaporozsje hídfőjét, miután az egész hadianyagot a folyó nyugati partjára szállítottuk, csapataink parancsszerűen kiürítették. A Dnyeper középső szakaszán, és a Pripjet torkolat vidékén saját kezdeményezésünk további előnyöket értek el. A folyó jobbpartján levő ellenséges hídfőket részben megsemmisítettük, részben szűkebb térre szorítottuk össze. Szmolenszktől nyugatra az ellenség áttörési kísérletei megheiusultak. Szmolenszktől dél-nyugatra folyó harcokban 46 ellenséges páncélost semmisítettünk meg. Az utolsó három nap alatt a keleti arcvonalon 354 ellenséges páncélost és 233 repülőgépet semmisítettünk meg. Novotny százados tegnap aratta 250 légi győzelmét. A súlyos elhárítóharcokban különösen kitűntette magát az első önkéntes gépesített SS dandár.

Délolaszországban a brit-amerikai csapatok október 14-e óta nagy fölényben levő erőkkel támadták a Voltarno melletti előretolt állásainkat. A súlyos harcok még folynak.

Amerikai bombázóknak Schweinfurt városa elleni terrortámadása súlyos károkat okozott a város lakó- és üzleti negyedeiben. A német vadász és romboló gépek rávetették magukat az ellenséges bombázókra és a légvédelmi tüzérrel együtt rendkívül súlyos veszteségeket okoztak az amerikai bombázóknak. A 250-300 ellenséges gép közül eddigi megállapítások szerint 121 legtöbbnyire négymotoros bombázót lelőttek. Valószínű, hogy még további gépek lezuhanását is megállapítják.

A német tengeralattjárók újabb súlyos vereséget mértek az ellenséges kereskedelmi hajóhadra. Súlyos harcokban a búvárnaszádok 11 kereskedelmi hajót, 74.000 tonna tartalommal, valamint két kísérő torpedórombolót elsüllyesztettek. Ezenkívül két szállítóhajót és egy rombolót torpedóalattal súlyosan megrongáltak.

SZÁZHUSZONEGY ANGOL-SZÁSZ BOMBÁZÓ PUSZTULÁSA

Berlinből jelentik: Csütörtök délután ellenséges bombázók repültek Belgium és Észak-Franciaország felől Délnyugat-Németország fölé. A német vadászok a berepülés hírüvétele után azonnal felszálltak és az angolszász bombázókra vetették magukat. A német támadás során szétépték az ellenséges bombázóköteléseket, úgyhogy azok a kitűzött célokig el sem juthattak. A német vadászok és léghárítás kilencven ellenséges bombázót, nagyrészt négymotoros légi erődotket lőttek le és úgy szétugrasztot-

ták az ellenséges kötelékeket, hogy azok nem tudtak sehoh sem zárt támadást keresztülvinni. A támadók veszteségeire jellemző, hogy egy 25 gépből álló köteléknek 20 gépét lelőtték. A lelőtt angolszász gépek legénysége közül csak kevesen menekültek meg, legnagyobb részük a gépekkel együtt elpusztult.

Az Interinf jelentése szerint csütörtök estig a sötétség beálltával kilencven elpusztult angolszász bombázó roncsait találták meg. Pénteken a reggeli órákban tovább folyt a keresés és újabb 11 roncsot találtak, péntek délig pedig összesen 121 lelőtt angolszász

bombázó roncsaira akadtak.

A Rajna-Majna vidéken egy erdő közelében péntek reggel hét lelőtt ellenséges bombázót találtak meg, amelyek néhány száz méteres körzetben voltak. Ezek közül négyet a vadászok egymásután lőttek le, úgy, hogy szinte egyszerre zuhantak a földre.

NÉMET LÉGI FÖLÉNY

A német légi erők keleten tegnap is nagy sikereket arattak; 102 ellenséges gépet lőttek le és csak öt saját gépet veszítettek. Ez a német légi fölény legbeszédesebb bizonyítéka. A szovjet repülőek mindig csak a legnagyobb szükség esetén merik támadni a német repülőket.

A KELETI HARCOK

A „Pest” zürichi különtudósítójának jelentése szerint a legutóbbi 48 óra alatt a Szovjet támadásai megerősödtek a keleti arcvonalon. Német katonai körökben azonban nem következtetnek ebből még arra, hogy a Szovjet általános támadása megindult volna. A szovjet hadvezetőség ugyan nagyszámú új csapatokat s nagymennyiségű új hadianyagot vetett harcba, amit a Szovjetunó távolabbi helyeiről hoztak a keleti arcvonalra. Az idén különben elmaradt a szokásos sáros időszak és az is egyik oka a bolsevisták újabb mozgolódásának.

A német hadosztályok azonban mindennemű meglepetés veszélye ellen biztosítva vannak és a szükséges ellenintézkedéseket már mindenhol megtette a német hadvezetőség.

Az Interinf jelentése szerint a Szovjet tömegtámadásai után csütörtökön a németek kiürítették a zaporozsjei hídfőt. Délután visszavonták a Dnyeper nyugati partjára az egész nehéz hadianyagot és csapatokat, úgyhogy csak az utóvédek maradtak a Dnyeper keleti partján. Ezután az utászok felrobbantották a nagy duzzasztóműveket. Ennek befejeztével a visszamaradt utóvédek rohamcsónakokon átkeltek a Dnyeperen, anélkül, hogy a szovjet csapatok követték volna őket.

NEMZETI (volt APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ Október 13-19-ig

Kerek Ferkó

Főszereplők: Jávor Pál, Csontos Gyula, Egy Pál és Vaszari Piri

Legújabb magyar és UFA világhíradók

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor MATINÉ

ATTILA (volt ODEON)
FILMSZÍNHÁZ Október 15-től 1-ig

Balkezes angyal

Főszereplők: Jávor Pál, Tabody Klára, Mály Gerő, Vaszari Piri és Sárossy Andor

Magyar híradó és kultúrfilmek

ZRINYI (REX)
FILMSZÍNHÁZ Október 16-tól 19-ig

Krüger apó

Főszereplők: Emil Jannings, Ferdinand Marian, Heavig Wangel, Alfried Bernau, G. Grüdgers

Legújabb magyar és UFA világhíradók

HALLÓ!

A tegnapi német hadijelentésben közölt 32 szovjet torpedóvető — és vadász repülőgép lelövése, a szovjet légi haderejének egyik legsúlyosabb veresége — állapítják meg Berlinben. Körülbelül hatvan szovjet gép indult támadásra a Jeges-tengerben haladó német hajókíséret ellen. A szovjet repülők azt hitték, hogy a nagy esőben és ködben a német vadászok nem kísérik majd éber figyelemmel a kíséretet. Ezért igen kellemetlenül lephette meg őket, amikor egyszerre szemben találták magukat a német gépekkel. A német repülők negyed óra alatt 28 szovjet gépet lőttek le, közülük 16 torpedóvetőt, a másik négyet a német hajók tüze lőtte le. Német részről egyetlen gép sem veszett el. Egy hónap előtt, szeptember 14-én ugyancsak a Jeges-tengeren hasonló súlyos vereség érte a szovjetet, amikor a támadó gépek nagyobb feljét lelőtték, amiután a megmaradt gépek elmenekültek. Ugyanígy történt most is.

Amerikai indiai miniszter az angol elsőházi ülésén hozzátette, hogy Indiában az éhínség következtében hetenként legalább ezer ember hal meg, de lehet, hogy ennél is több. Arra a kérdésre, hogy mit szólnak azokhoz a japán üzenetekhez, hogy Japán hajlandó élelmiszert szállítani Indiába, közölte a miniszter, hogy ezeket az üzeneteket nem hajlandó a nyilvánossággal közölni.

Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma közölte, hogy az Amerikában levő 50.000 olasz hadifogoly helyzete nem változik Badoglio hadifogolya után sem. A többi területeken levő olasz hadifoglyokról az illető szövetséges főparancsnokok döntenek. Addig szó sem lehet az Amerikában levő olasz hadifoglyok hazaszállításáról, amíg a szállítóhajók az amerikai csapatok és hadianyag szállításához kellenek.

Kirov Száva bolgár külügyminiszter súlyos betegségére való tekintettel kérte felmentését. A kormányzótanács a lemondást elfogadta és Sismanov Dimitrijét, a külügyminisztérium vezértitkárát nevezte ki Bulgária új külügyminiszterévé.

Stimson amerikai hadügyminiszter egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy a szövetségesek kiépítik az Azori-szigetek kikötőit és új repülőállomásokat építenek.

A News Chronicle szerint Korzika-szigetén a megszállás óta éhínség pusztít. Az élelmiszereket nem lehet a sziget belsejébe juttatni, mert az összes mozdonyokat elpusztították. Így a szállítás csak teherautókon lenne lehetséges, teherautók pedig nincsenek.

Dr. Garbet görki érsek, az anglikánok yorki szinódusának ülésén kijelentette, hogy nincsen semmi kiengedhetetlenség a keresztény egyházak és a szovjet között. Szerinte az anglikán és szovjet egyházak együttműködése a jövő békéjének záloga. A két egyház jó viszonya nagymértékben hozzájárulhat az Anglia és a Szovjetunió közötti barátság kimélyítéséhez.

A kereskedők küldöttsége dr. Szász Lajos közellátási miniszternél

A miniszter a becsületes kereskedők feladatairól

Budapestről jelentik: A kereskedők Országos Egyesületének küldöttsége tegnap délután tisztelt dr. Szász Lajos közellátási miniszternél és a kereskedőket érintő közellátási kérdések rendezését kérte.

Dr. Szász Lajos miniszter a küldöttség tagjai előtt hosszabb beszédben szólt az általános közellátási helyzetről és ezzel kapcsolatosan a kereskedelem kérdéséről. Kijelentette, hogy nehéz időköt élünk és fel kell készülnünk még súlyosabb napokra. Sajnos, még mindig sokan vannak — hangoztatta a miniszter, — akik nem tartják be az ország és lakossága érdekében kiadott rendelkezéseket, hanem bírálják azokat.

Nagyon sok hang hangozik el a kereskedelem ellen is, mert

szerintük nincsen szükség közvetítő kereskedelemre. Ezeknek azonban nincs igazuk, mert sok évezredes tapasztalat mutatja, hogy a kereskedelemre mindig szükség volt és szükség van ma is. Egészen természetes, hogy a mai körülmények között csak becsületes kereskedelem létezhet. Az egyéni érdekeket mindenkinél az országos érdekek alá kell rendelni.

Az állam, amikor a termelést legszigorúbb felügyelet alá helyezte, egészen természetesen olyan nagy mértékben terjesztette ki befolyását, hogy ennek a kereskedelemben is érvényesülnie kell.

A gazdasági rendet fenn kell tartani és ebbe a kereskedelemnek is be kell illeszkednie.

A közösség érdekében sem közöm-

bős az, hogy azok a cikkek, amelyek az állam ellenőrzése alatt állanak, kik útján kerülnek forgalomba. Amikor egyes cikkeket csak kijelölt kereskedők útján hoznak forgalomba, ezt azért teszik, hogy

nemcsak szakképzettség, tudás, tőke és felszerelés szempontjából bírálják meg az illetőt, hanem megvizsgálják annak erkölcsi rátermettségét is.

A kormány, amikor a gazdasági életet irányító rendeleteket kiadta a legmesszebbmenően számolt az adott helyzettel és továbbra is számolni fog ezzel. A termés értékesítése és betakarítása után csak így történhetett meg, hogy az kellő időben került a fogyasztóhoz.

A miniszter ezután sajnálattal állapította meg, hogy

a kereskedelemben is voltak olyanok, akik az egyéni érdekeket a köz érdekei elé helyezték. Sőt a fekete piac banditái között is voltak kereskedők.

Ezek ellen azonban a legkíméletlenebbül lépnek fel. A miniszter szükségesnek tartja, hogy az érdekvédelmi testületek is támogassák abban a munkában, amit az ország érdekében folytat.

Csak egymást támogatva tudják csírájában elfojtani azt, ami kereskedelem ellenségeit szüli.

Dr. Szász Lajos közellátási miniszter beszédét azzal fejezte be, ha minden kereskedő összefog, a magyar kereskedelem jó hírnevének megtartása érdekében, akkor ez lesz a gazdasági élet legbiztosabb pillére a jövőben is.

Kóbor kutyák kaparták ki a meggyilkolt és elásott leány holttestét

Felakasztotta magát a börtöncellában a kőröspataki gyilkosság egyik tettese

Embertelen kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság áldozata lett László Katalin kőszvári cselédleányt, akit udvarlója, Somodi Miklós kicsalt Kőröspatak határába. Házassági ígéretet tett a leánynak, aki összecsomagolta minden ingóságát, ruháját, kis értékű tárgyait, megtakarított pénzt és elindultak szekéren Kőrösfaluba, ahol állítólag már várták őket Somodi szülei. A szekér kocsisja Somodi barátja, Dömös László volt. Nem messze a falutól megállt a kocsi.

— Szálljunk le, — mondta Somodi — pihenni kell a lovaknak. Amint a leány lelépett a kocsiról, két kísérője nekitámadt, egyik elkapta a nyakát és fojtogatni kezdte, a másik pedig amikor eszméletét elvesztette fejével szétverte a fejét, majd kegyetlenül megcsönkítva a holttestet, elásták az út közelében,

a leány összes értékű tárgyait pedig megukhoz vették.

Hónapokig sikerült titokban tartani a borzalmas országúti gyilkosságot, míg egyszer kóbor kutyák kikaparták a földből a szerencsétlen áldozat oszlásnak indult tetemét.

A csendőrség hamarosan elfogta a tetteseket s a törvényszék mindkettőjüket kötél általi halálra ítélte. A Tábla helyben hagyta az ítéletet, a Kúria azonban a büntetéseket életfogytiglani fegyházra változtatta át.

A jogerős ítélet nemrégén érkezett meg a szamosújvári fegyházba, ahol kihirdették azt az elítéltek előtt. Másnap

holtan találták cellájában Dömös Dénest.

Önkezeléssel hajtotta végre az eredeti elsőfokú ítéletet. Nadrágszija felakasztotta magát

Angolszász hajóvesztések

Newyorkból jelentik: Az amerikai tengerészeti minisztérium jelentése közli, hogy a Földközi-tengeren elsüllyedt a Back és Bristol nevű amerikai romboló. A Back október 9-én elsüllyedt el a Salerno körüli harcokban, míg a Bristol október 13-án mélyvízi bombarobbanás következtében süllyedt el.

Berlini vélemény szerint ez ismét csak a veszteségek részleges beismérése.

Gibraltárból közlik, hogy a Filadelfia nevű 9700 tonnás amerikai cirkáló súlyosan megrongált állapotban bevontatták a gibraltári szárazdokkba. A cirkáló az olasz partok közelében sérült meg.

A Sárga folyam áradásának 200.000 ember esett áldozatul

Csunkingből jelentik, hogy a Sárga-folyam áradása borzalmas méreteket öltött. Eddig 200.000 kínai veszítette életét az áradás következtében, ugyanakkor 60.000 ház elpusztult.

A délkinai Kvantung tartományban az élelmezési helyzet kétségbeejtő méreteket öltött.

FEGYVERHASZNÁLATI JOG KITERJESZTÉSE
Hirdetmény

Értesitem a város lakosságát, hogy a m. kir. Belügyminiszter Ur rendelete alapján a szolgálatban álló csendőr fegyverét mindenki ellen köteles használni, aki magát gyanúsá teszi és a felhívásra kötelező válasz nélkül elszalad.

Felhívom tehát a város lakosságának figyelmét arra, hogy a vele szemben fellépő csendőr első felszólítására mindenki azonnal álljon meg, mert ellenkező esetben, különösen pedig akkor, ha valaki a felszólítás után futva menekülni igyekszik, a csendőr mindenki ellen lőfegyvert használhat.

Ujvidék, 1943 október hó 12-én.
Dr. vitéz Nagy Miklós polgármester.

Október 13-tól 17-ig
Olasz premierfilm!
Láthatatlan bilincs
Főszereplők
Alida Valli, Carlo Ninchi és Andrea Cecchi

Legújabb magyar és Ufa híradók

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor, vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órákor Matiné

Hadnaggyá avatták ifjabb Horthy Miklóst

Szegeden folyt le az avató ünnepség

Szegedről jelentik: Csütörtökön délelőtt 11 órakor a szegedi Horthy Miklós laktanyában ünnepélyes külsőségek között avatták

hadnaggyá vitéz ifjabb nagybányai Horthy Miklóst.

Az ünnepségen megjelentek a város előkelőségei, élükön Tukacs főispánnal és Pálffy József polgármesterrel, azonkívül a honvédség képviselői és más előkelőségek, valamint a társadalmi egyesületek vezetői is.

Ifjabb Horthy Miklós letette a tiszti esküt, utána bemutatották a tisztikarnak. A díszszóelőlj elvonulása után ebéd volt a Tiszti Kaszinóban.

Sforza tárgyalásai Londonban

Lisszabonból jelentik, hogy Sforza gróf, a fasiszta ellenes olaszok vezetője Amerikából Londonba érkezett, ahol Churchilllel és Edennel tárgyal. Sforza gróf Londonból Északafrikába repül.

Japán légitámadás

A newyorki rádió közlése szerint tíz japán repülőgép támadást intézett az Aleuti-szigetsoporthoz tartozó Attu-szigete ellen.

Joseph Grow az Egyesült Államok volt tokiói nagykövete cikket írt, amelyben felhívja honfitársai figyelmét arra, hogy a japánok fanatikus harcosok, akik minden árkot az utolsó emberig védenek. Ezzel számolni kell, amikor a japánok elleni háborúban áll az Egyesült Államok hadereje.

Más útvonalon halad a Balkán-expressz

Új menetrend a pozsonyi Duna-expressznel

A csorbatói nagy vasúti konferencia a napokban zárult. A konferencián résztvettek: Németország, Magyarország, Horvátország, Románia, Svájc, Dánia, Franciaország és Szlovákia kiküldöttei.

A tanácskozások során rámutatott Stano szlovák közlekedésügyi miniszter, hogy Szlovákia milyen nagy áldozatokkal épít új vasúti vonalakat. Ezután az érdekeltek kiküldöttek

a Balkán-expressz új útjáról határoztak.

A gyorsvonat menetrendje változatlan marad, azonban Magyarországon keresztül haladva nem, mint eddig Eszék határállomáson, hanem egy másik megállapított határvároson keresztül megy át a Balkán-expressz.

Ezután a szlovák delegáció a magyar delegációval tárgyalta a pozsonyi Duna-expressz új menetrendjéről, míg Németország, Svájc és Franciaország

az egymással való vasúti összeköttetés megjavítását tárgyalták meg.

Ezután a német birodalmi közlekedésügyi minisztérium megköszönte a német delegáció nevében a barátságos fogadtatást.

London és Washington már hozzájárult a Szovjet területi követeléseikhez

A moszkvai „Pravda” feltűnésteltető cikke

A moszkvai Pravda vezércikkben foglalkozik a küszöbönálló háromhatalmi értekezlettel és ezzel kapcsolatosan a külföldön elterjedt hírekről is beszámol, amelyek szerint Moszkvában a Szovjet területi követeléseiről is tárgyalnak. A hivatalos szovjet lap ezzel szemben rámutat arra, hogy a Szovjet területi kérdéseiről nem lehet szó Moszkvában, mivel London és Washington már régen hozzájárultak ezekhez. Így — a lap szerint — Európa bolsevizálásáról már nem kell tárgyalni a három külügyminiszternek.

A MTI stockholmi jelentése szerint a svéd lapok londoni tudósítóinak táviratai beszámolnak arról, hogy a moszkvai Pravda cikke, amely a moszkvai háromhatalmi értekezletről szól, nagy feltűnést keltett Londonban és Washingtonban egyaránt. Londonban arra is számítanak, hogy a második front felállításáról csak egy Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozóon lehet tárgyalni.

A Pravda támadást intézett a Newyork Times ellen is, ez a lap azonban nem válaszolt a támadás-

ra, mindössze annyit jegyez meg, hogy a Szovjet, amikor elismerte a mai olasz kormányt és elküldte megbízottját a Földközi-tengeri bizottságba, elismerte Olaszországot hadviselő félnek, de elismerte azt is, hogy a felszabaduló országok maguk döntenek kormányformájukról.

A Dagens Nyheter szerint a Pravdának a Szovjet területi követeléseiről szóló cikke tulajdonképpen a moszkvai értekezlet megtorpedozását jelenti. Londonnak ugyanis az a szándéka, hogy a Szovjettel a szomszédos országok olyan határokat kapjanak, amelyek azok részére elfogadhatók legyenek és ilymódon biztosítsák a tartós békét.

A „Völkischer Beobachter” szerint a Pravda cikkéből nyilvánvaló, hogy a bolsevisták egész Európát le akarják igázni. A Pravda leszögezte, hogy a Szovjet területi igényei nem képezhetik vita tárgyát. Az a körülmény, hogy a Szovjet nem hajlandó területi igényeiről lemondani, a legjobban világít rá a bolsevisták háborús törekvéseire.

Árdrágító az az iparos, aki a megállapított árnál többet fizet a nyersanyagért, habár üzletfeleinek a megállapított áron adja el

Börtönbüntetésre ítélték két kiszácsi henteset — Cukorral akart láncolni — három hónapi fogházra ítélték — Elítélték az egyik újvidéki kerékpár tolvajt

Az újvidéki törvényszék uzorabírája, dr. Lugosi tanácselnök több, igen érdekes árdrágítási ügyet tárgyalt. Olyan árdrágítók kerültek a vádlottak padjára, akiket hasonló bűncselekmény miatt az uzorabíróság régebben már felmentette, illetve, akik az újvidéki uzorabíróság ítélete ellen a táblához fellebbeztek. A tábla igen érdekes indoklással megsemmisítette az újvidéki uzorabíróság ítéleteit és olyan esetben, ahol a bíróság felmentő ítéletet hozott illetve pénzbüntetést mondott ki minden esetben,

fogházbüntetésre változtatta át az ítéletet.

FELMENTŐ ÍTÉLET HELYÉBE FOGHÁZBÜNTETÉS

Bartos János kiszácsi hentes az elmúlt évben élősertést vásárolt és az eladónak a megállapított árnál többet fizetett. A hentes azonban — habár jóval magasabb árat fizetett a maximális árnál — a sertést a hatóságilag megállapított áron hozta forgalomba és adta el állandó vevőközönségének.

Az újvidéki uzorabíróság, mivel nem látta fenntörögni a nyereszkezdési szándékot, a henteset az árdrágítás vádjá alól felmentette.

Az ügyészség megfellebbezte az ítéletet és a tábla megsemmisítette, egyben bűnösnek mondta ki a henteset árdrágító visszaélése miatt és kéthónapi fogházbüntetésre ítélté.

Az ítéletnek a tábla érdekes indoklást adott, ugyanis kimondta, hogy

az az iparos, aki a hatóságilag megállapított árnál többet fizet és az így vásárolt árut feldolgozatlanul forgalomba hozza, hatóságilag megállapított áron, árdrágítást követ el.

mert azáltal, hogy a megállapított árnál többet fizet, tulajdonképpen elősegíti a feketepiac árainak a szilárdulását és árdrágítónak tekintendő annak ellenére, hogy a drágábban vásárolt árut olcsóbban — talán ráfizetés mellett — hozza forgalomba. Bartos János a fogház büntetését ki is töltötte, de úgylát-szik a büntetésnek nem volt javító hatása. Újabb árdrágítást követett el és pedig olyképen, hogy a faluban a zsírt cédula nélkül különként 10 pengőért árusította. Az uzorabíróság tekintettel arra, hogy árdrágítás miatt már el volt ítéelve, büntetésben mondta ki bűnösnek és

hat hónapi börtönre valamint három évi hivatal illetve politikai jogainak felfüggesztésére ítélté.

Az ítélet ellen a vádlott fellebbezést jelentett be.

Vraska Pál kiszácsi hentes szintén drágábban vásárolta az élő disznót a hatóságilag megállapított árnál de maximális áron hozta forgalomba. Az újvidéki uzorabíróság 500 pengő pénzbüntetésre ítélté, mert esetében megállapította az árdrágító visszaélést. A tábla megsemmisítette az ítéletet és az enyhítő körülmények miatt

öt hónapi fogházra ítélté valamint 3 évi hivatal és politikai jogvesztésre.

Vraska a táblai ítélet után újabb árdrágítást követett el. A zsírt különként 10 pengőért árusította jegy nélkül. Amikor megtudta, hogy árdrágítás miatt újabb eljárás indult meg ellene, vevőinek visszatérítette a zsírt fizetett különbözetet. A bíróság ennek ellenére árdrágító visszaélést büntetésben mondta ki bűnösnek és mivel már árdrágítás miatt jogerősen el volt ítéelve

hat hónapi börtönbüntetésre va-

lamint három évi hivatal és politikai jogainak felfüggesztésére ítélté.

Az ítélet nem jogerős.

A SUSZTER MARADJON A KAPTAFÁNÁL

Dugonics Antal újvidéki lakatossegéd elhatározta, hogy nem folytatja tovább mesterségét hanem a jobban jövedelmező de veszedelmes feketepiac egyik agilis képviselőjévé képezi ki magát. Előbb érintkezésbe lépett „szakemberekkel” majd a kapott tanácsok alapján egyik nap kiment Szépligetre, ott 30 kiló cukrot vásárolt, kilóját 8 pengőért, azzal a állal, hogy a feketén, de elég olcsón vásárolt cukorral, láncolni fog. A csendőrség azonban még Szépligeten elfogta és így került az uzorabíróság elé, amely

három hónapi fogházbüntetésre és három évi hivatal illetve politikai jogainak elvesztésére ítélté.

Ezenkívül a bíróság elkobozta a nála talált 400 pengőt és a lefoglalt 30 kiló cukrot is. Az ítélet jogerős.

KERÉKPÁR LOPÁSÉRT EGYHÓNAPI FOGHÁZ

A rendőrség — mint a közelmúltban megírtuk — elfogta Ottrupcsák Károly újvidéki lakatos segédet, aki egy vadonatúj „Steyer” gyártmányú kerékpárt lopott. A kerékpárt szétszedte és alkatrészeit kínálta megvételre. A detektívek tettenérték, letartóztatták és a bíróság

egy hónapi fogházbüntetésre valamint egy évi hivatal és politikai jogainak felfüggesztésére ítélté.

Az ítélet jogerős.

Rendelet a kártalanítás eljárásról

A Magyar Távirati Iroda jelenté A Budapesti Közlöny legközelebb közli a m. kir. minisztériumnak 4780—1943. M. E. számú rendeletét, amelynek értelmében a keleti és az erdélyi országrészen az 1440—1941. M. E. számú rendelet 7. §-a alapján, a délvidéki területen pedig a 2810—1942. M. E. sz. rendelet 25. §-a alapján megindított kártalanítási eljárás során az államkincstártól nem lehet kártalanítás fejében az ingatlan visszavadását követelni,

ha az ingatlan közérdekű célt szolgál,

nevezetesen ha azt kórház, iskola, laktanya céljára, vagy más közérdekű célra használják. Ilyen esetben azonban a rendelet megengedi, hogy a fél keresetét megváltoztassa s az ingatlan visszajuttatása helyett pénzbeli kártérítést követelhesen.

Hol kapható Budapestén a Reggeli Ujság?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Teréz-körút 15.
Múzeum-körút 1.
Hungária-szálló
Szt. Gellért-tér BSZKRT váróca.
Erzsébet-körút 39.
Rákóczi-út 21.
Erzsébet-körút 1.
József-körút 30.
Kelenföld p. u.

Bonczos Miklós nyilatkozata a hadigondozás jelentőségéről
Dolgozni, szervezni, segíteni

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár, az Országos Hadigondozó Hatóság most kinevezett elnöke új hivatalának elfoglalása alkalmából nyilatkozott a sajtó számára. Ebben a nyilatkozatban többek között hangsúlyozza, hogy legközelebb áll szívéhez a magyar hadigondozottak ügye. Jól ismeri a magyar háborús katonát, aki áldozatokat tudott hozni a nemzetért és jól ismeri azt a nehéz sorsot is, amely keresőképességének elvesztése vagy csökkenése következtében érte őt. Minden akaratával és energiájával szolgálja majd azt a magasabb célt, hogy a nemzet háláját méltó formák és eszközök közt fejtesse ki.

A hadigondozás legjelentősebb feladatának — a gyógyászati gondozáson és járadékellátáson felül — azt tekintem, hogy a háború által károsult családokat a szociális megsegítés különböző eszközeivel feleltem és

életüket lehetőleg arra a színvonalra állítsam vissza, amelyen őket a háború kitérte.

A hadirokkantaknak a termelő munkába való visszavezetése érdekében egyesíteni akarom az állam hatalmát és a társadalom megszervezett erejét. Szellemi örökösét szeretném megteremteni annak a régi Hadigondozó Hivatalnak, amelyet néhai gróf Teleki Pál vezetett.

Dolgozni, szervezni és segíteni fogok. Ez a programom — fejezte be nyilatkozatát vitéz Bonczos Miklós, az Országos Hadigondozó Hatóság elnöke.

A kisiparosok nyugdíjbiztosításáról készülő kerettörvény még ez év őszén a parlament elé kerül

A kisiparosság régóta vajdó kérdése az önálló nyugdíjbiztosító intézet felállítása, amelyről különösen az utóbbi időben sok szó esett. A kérdés leghivatottabb előkészítői és irányítói meg vannak győződve arról, hogy

ez a rendkívül nagyjelentőségű és negyedmilliónál több önálló kézművesiparost, a családtagokkal tehát csaknem kerek egymillió személyt közvetlenül érintő szociális probléma már túl van az előkészítés stádiumán és mihamarabb a megvalósulás révébe jut.

Minden erre vonatkozó megnyilatkozást a kisiparosság nagy tömegei élénk figyelemmel és érdeklődéssel kísérik.

A szegedi Kereskedelmi és Ipar-kamara most megtartott véleményező bizottsági ülésén az iparügyi miniszter képviselőjében megjelent dr. Tóbiás Kornél miniszteri osztálytanácsos a minisztérium kisipari osztályának vezetője erre vonatkozólag fontos és figyelemreméltó bejelentést tett. Bejelentem — mondotta, — hogy a kormányzat a jövő magyar élet kiépítésénél jelentős tényezőként veszi számításba az iparosságot és a kereskedőket.

Ezen társadalmi osztályok súlyát és tekintélyét kívánja növelni a kisiparosság nyugdíjbiztosítása is, amelyre vonatkozó kerettörvény ez év őszén a parlament elé kerül.

TÖRVÉNYSZÉKEN

Bíró: Azt csak látta, hogy a földön heverő pénztárca nem a magáé?

Vádlott: Igen, de a benne levő pénz nagyon ismerősnek tetszett!

Török-magyar történelmi kapcsolatok

Irta: Kerekesházy József

(Folytatás)

De meg kell adnunk azt is, hogy ez a XVI—XVIII. században szinte állandósult török-magyar hadiállapot, valahogy mégsem volt valami elmérgesedett gyűlölködés. Ha Evlia Cselebinek, a Magyarországon is járt és Magyarországot is leíró egykori török utazónak hihetünk, kétségtelenné válik, hogy a Magyarország déli részeit igazgató pasák és tartományi válik, valami megmagyarázhatatlan, talán be sem vallott rokonszenvet éreztek az igazgatásukra bízott magyarsággal szemben. Szinte mondhatni, hogy Magyarországon ezek az urak otthonosan érezték magukat. Az vitathatatlan, hogy az akkor még bizonyára élénkebben Keletről hozott tradícióiban élő magyarság földjén a konstantinápolyi pasák valószínűleg otthonosabban érezhették magukat, mint például valamely meghódított németajkú területen.

Amikor azután az Európát előlött török hullám megállt sőt kezdett visszahúzódní médrébe, már tényleg fel is csillanok a török-magyar megbékélésnek első jelei. Ha Erdély megfizette adóját, önálló fejedelmét Konstantinápoly nemszak, hogy megtúrte, de erősítette és támogatta is. Béccsel szemben. A modern magyar történetkutatás már kezdi is átértékelni az évszázados török-magyar háborúskodásokról belénk gyökerezett, talán egyoldalú és talán más, politikai érdekből régen mindig hivatalosan istápoli felfogást. Van abban kétségtelenül valami, hogy a törökök, nemhogy Karaffákat és Armprusztereket hoztak volna a nyakunkra, hanem ellenkezőleg, magyar szultánt, Gyulafahérváron meg éppen európai udvart túrték meg. Nem bántották a keresztény vallást és sehol sem akartak, erőszakal bárkit is a mohamedán vallás felvételére kényszeríteni. Talán, — persze az akkori kor szintjére leszállítva, — a modern angol gyarmatosítás elveihez némileg hasonló az, ahogyan a hivatalos török felfogás akkoriban a katonailag meghódított magyar területen a nyugati életfelfogással szemben állott.

Thökösi és Zrínyi Ilona már tényleg Törökországban talál menekvést Magyarországon erőszkos nyugati urainak németesítő bosszúvágyával szemben. II. Rákóczi Ferenc, egész udvarával, Bercsényivel, Csákyval, Mikes Kelemenel, Tóth Andrással Rodostóban éli élete utolsó békés éveit. Rákóczi fia, I. Rákóczi József is török segítséggel tör be Magyarországon irányába. És ha Csernavodánál nem szólítja el az utolsó Rákóczit a váratlan halál, — ki tudja, ma nem egy Rákóczi-dinasztia ülne-e, éppen a törökök jóvoltából, a magyar királyság trónusán?

Azonban magában Törökországban is már sok maradandót alkot ekkoriban az odatelepedett magyar kéz. Mikes levelei az akkori török viszonyoknak és a rodostói levegőnek, egykori, török irodalomtörténet beccsel is bíró megörökítése. Egy másik magyar ku-

rucz emigránsnak fia, a már említett Tóth Ferenc, a Dardanellákat erősíti meg, — úgy hogy a Madzser Káleszi, a Magyar Torony, ma is hirdeti a magyar munkás kezét Törökország legfontosabb nemzeti védővezetében.

Törökország ekkor már hanyatlásnak indul. Az európai államreformátorok és szervezők most már tagterületet látnak ekkoriban Törökországban politikai ötleteik megvalósítására.

Ugyanakkor Magyarországról is számos terv indul meg a már romlásnak indult Törökország megreformálására. Magyar fejből pattant ki az akkor Törökország egy részét képező Suez átvágásának gondolata is. Ha megvalósítják, Törökországnak mérhetetlen hatalmat és vagyont jelezett volna a csatorna megszületése. Báró Kerekesházy Kerekes Károly pedig, egy Mária Terézia-rendes magyar generális tehetséges fia, nemsokára útnak is indul Törökországba: a szultánnak visz hosszán kidolgozott pénzügyi terveket, amelyekkel a folyton romló piasztér értékét lehetne megállítani. A bécsi kéz azonban Bukarestben, — ekkor még török területen — konzulia révén elfoghatja a magyar tudóst és keresztülhúzza számításait. Pedig Kerekesházy Kerekes Károly báró értékes és komoly terveket vitt magával. Tudományos munkáinak egy része a nagyszombati jezsuiták nyomdájában könyv alakban megjelent.

A közeledés Magyarországon és Törökország közli ekkoriban még csak sporadikus. Hiszen az általános európai viszonyok nem engedtek volna szoros és rendszeres építkezést. Hol volt ekkor még Európa attól, hogy kultúrbizottságok kicsereléséről, államilag megszervezett kulturatassói szolgálatról álmodhattak volna a nemzetközi közeledésért lelkesedő férfiak! Annál nagyobb azonban az érdem, hogy mégis akadtak úttörők, akik a két nemzet közötti kapcsolatokat időnként felélénkítették. Dombay, Karacsay, Forray, Koháry, végül a fiatal Széchenyi keleti utazásai aztán már megteremtették az első alapokat ahhoz, hogy Keleten bennünket jobban is megismerjenek.

A török-magyar közeledés igazi nagy fellendülését azonban mégis csak negyvennyolcas idők utáni tömeges magyar menekülés adja meg. Kossuthot szeretettel és rokonszennvel fogadják be I. Abdul Medzsi a nagy reformátor szultán. Talán maga is érzi: ősi nyomdokokon jár. Ahogy mint Kossuth Kjutahiába, úgy egykor Rákóczi Rodostóban és Thököly még Keleltre élvezhette a török nyújtotta vendégjogot.

Kossuthal megindult a levert magyar szabadságharcosok szomorú áradata Törökország felé. Tudjuk, a törökök milyen hősiességű erőfeszítések árán védtek meg Ausztriával szemben magyar vendégeiket.

(Folytatjuk).

HÍREK

— **Ügyeletes szolgálat Ujvidéken a városi orvosi központi rendelőben 1943 október 9-től október 16-ig.** Ügyeletes orvos dr. Ivánits István, Hitler Adolf u. 8. sz., telefon 28—44. Ügyeletes gyógyszerárak: Michels Gyula, II. Rákóczi F. u. 66. sz., telefon 29—51 és Popits Milán, Jókai Mór u. 13. sz., telefon 23—79. Mentők és tűzoltók: Andrassy u. 12. sz., telefon 33—22.

— **Vasárnap gyűlést tart az ujjvidéki Rókusi Credo Egyesület.** A Rókusi Credo Egyesület vasárnap 17-én 11 órai kezdettel tartja meg gyűlését az epresutcai kör helyiségében. A gyűlésre ezúton hívja meg a tagokat a vezetőség. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

— **Uj rangfokozatok a szovjet hadseregben.** Az angol hírszolgálat jelentése szerint a legfőbb szovjet tanács rendelete értelmében új rangfokozatokat vezetnek be a vörös hadseregben: a tüzérségi vezértábornagyi, a gyalogsági vezértábornagyi, a páncéloshadtest-vezértábornagyi, utász vezértábornagyi és a híradóhadtest vezértábornagyi rangfokozatokat.

— **Bácsföldvári hírek.** Az elemi iskolák V., VI., VII. és VIII. osztályában október 15-én reggel megkezdődik a tanítás. Ezzel kapcsolatban az iskolaigazgató felhívja a szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket rendszeresen küldjék az iskolába. A mulasztók szüleit intés nélkül megbírságotják. — Minden tehéntartó gazda, kinek tehene kijár a csordával, köteles a pásztornak 8 kg morzsolt tengerit kifizetni. — Akik a tél folyamán kenderbérfonással akarnak foglalkozni, jelentkezzenek a közellátási irodában. A munkadíj előrelátóhatólag 8—11 pengő lesz. — Vasárnap, október 17-én az ifjú Leventék Turián, az öreg Leventék pedig Ujvidéken a Villám SE-vel játszanak bajnoki mérkőzést.

— **Magasabb gyermeknevelési segélyt kapnak a postamesterek.** A postavezérgazgatóság július elsjétől kezdve a postamesterek részére első és második gyermekük után havi 45 pengő, harmadik gyermekük után havi 55 P, negyedik gyermekük után havi 65 P, ötödik, illetve ezen felüli számú gyermek után havi 75 P gyermeknevelési segélyt folyósít.

— **Hírek Kuláról.** A DMKSz kulaf szervezete vasárnap délután 2 órakor értekezletet tart, melyen ismertetik az iskolán kívüli nevelés és az ismeretterjesztő és továbbképzőtanfolyamok programját. — A katolikus egyházközség vasárnap délután 1 órai kezdettel árlejtés útján adja ki az egyházközség tulajdonát képező földet illetve kertparcellákat. Az árlejtés feltételei még vasárnap délelőtt 9—10 óráig bezárólag megtekinthetők az egyházközségi irodában. — A jóképességű Krámer-féle délvidéki színtársulat szombaton este tartja bemutató előadását az Endlein szálló színháztermében. A színtársulat vendégszereplése iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. — A vadász-társulat csütörtökön este 7 órai kezdettel közgyűlést tartott. — A községi előljáróság felhívja a kerékpár tulajdonosokat, hogy minden kerékpár vételt, eladást, cserét, tehát a tulajdonos személyében beállott mindennemű változást azonnal be kell jelenteni.

— Ujvidéken elveszett két malac. Hétfőn, 11-én délután az Almási temető környékén elveszett két nyolchónapos malac. Kérlek a becsületes megtalálót, hogy a malacok holléttéről juttalom ellenében értesítse Mártics Szárvát (Paroski), Uzsoki utca 30. szám.

— Élelmiszercsempészeket fogott a bácsföldvári rendőrség. A földvári vasúttállomáson szolgálatot teljesítő rendőrnek felűnt, hogy két vidéki asszony két nagy gyümölcsös kosarat gyanús sietőséggel iparkodik gyorsárúként vonatra adni. Az asszonyokat igazoltatta s kitűnt, hogy pestkörnyékiek. Majd kibontotta a kosarakat s a gyümölcs alól 35 kg. morzsolt tengeri, 38 kg. finom liszt, 12 tojás, 2 kg. füstölt szalonna és három kövér liba húsa került elő. Mindezt a két asszony feketén vásárolta, hogy még feketébb áron kerüljenek eladásra a fővárosban. A rendőrség az élelmiszereket a helyi fogyasztók javára elkobozta az asszonyok ellen pedig az eljárás megindult, de azok ellen is, akikről az élelmiszereket beszerezték.

— Felhívás az ujvidéki cigányzenészekhez! Ujvidéken is megalakul a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének helyi csoportja. Az alakuló gyűlést október 19-én, kedden délután 2 órai kezdettel tartjuk a Sovány vendéglőben, Galamb-utca 25. Kérjük, hogy az alakuló gyűlésen valamennyi ujvidéki cigányzenész jelenjen meg. — Szervező bizottság.

Vasárnap okt. 17-én

— Az idült izületi megbetegedések kezelésében egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggelenként éhgyomorral bevéve, igen könnyű, lágy székletet, alapos béltisztítást, fokozott anyagcserét, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Kérdezze meg orvosát!

275/1943. vgt. szám.

Árverési hirdetés

Dr. Herbuth Jenő ujvidéki ügyvéd által képviselt Fabeszerezési Szövetkezet, Ujvidék javára, ófutaiki lakos ellen 1040 P. tölke és több követelés és járulékal erejéig, amennyiben a követelésre időközben részleltetés történt, annak beszámításával, az ujvidéki kir. járásbíró 1942. évi P. 1742. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi szeptember hó 17-én lefoglalt 2900 P-re becsült ingóságokra az ujvidéki kir. járásbíró P. K. 8727/1943. sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak az 1908. évi XLII. t. c. 20. §-a alapján a következő megnevezett, továbbá a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatott javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs. — végrehajtást szenvedő lakásán, Ófutaikon, határban, Topalov-tanyán leendő megtartására határidőül 1943. évi október hó 30. napjának délutáni 16 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt 1 vetőgépet, 5 mangolica sűdőt, 2 kocát, 1 szecsakát, 1 mérleget s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár 2/3-részcéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánalmat írásban nem nyilvánít.

Ujvidék, 1943. évi október hó 11-én.

Tomaseszky Sándor
kir. biz. végrehajtó.

ÜZEN A MULT

Október 16.

MA 150 ÉVE, 1793 október 16-án Jourdan francia hadvezér Wattigiesnél megverte az osztrákokat.

Ma 125 ÉVE, 1818 október 16-án született Turgenyev Szergejevics Iván, hírneves orosz regényíró. Apja ezredes volt és nyugalmába vonulva falusi birtokára költözött. Szülei nem éltek jó viszonyban. Irói munkásságának mindjárt az elején a Vadászlelkirataiban a szegény jobbágyok felé fordult rokonszenvével, mint-hogy tényleg ez a mű adta az első impulzust a jobbágyok elűzésére. Miután francia és német nevelőkkel elvégezte az elemi iskolát, 1827-ben Moszkvába került, hol már 15 éves korában az egyetemre iratkozott be, az irodalmi fakultásra, de már egy év múlva átment a szentpétervári egyetemre, hol be is végezte tanulmányait.

MA 25 ÉVE, 1918 október 16-án Wilson a népek önrendelkezéséről szóló üzenete alapján IV. Károly király kiadta híres proklamációját, melynek értelmében Ausztria különféle nemzeti államokra szakadt. A proklamáció ugyan hangoztatta, hogy az osztrák kérdés megoldása Magyarország területi integritását egyáltalán nem érinti, azonban ezt már senkiesem vette komolyan. A császári manifesztum folytán Wekerle miniszterelnök a Házban kihirdette Magyarország teljes függetlenségét és hazánkban a már évtizedek óta kívánt perszonál unió létrejöttét; Wekerle hozzáfűzte, hogy ennél fogva az országnak politikailag, katonailag és gazdaságilag teljesen önállóan kell rendelkeznie.

— Tilos a sírok kivilágítása. Az idén is, miként a múlt évben, a most elkövetkező emlékünnepek alatt tilos lesz a sírok kivilágítása. A szokások látogatások, emlékünnepek, virágdíszítések stb. természetesen zavartalanul folynak majd a temetőben.

— Az Emléknóta-estre jegyek elővételben kaphatók: Bartha és Társa fotószaküzletében, Mussolini út 30.

EMLEK-NÓTAEST

— Sztalin üdvözli a csehszlovákokat. A Bud. Tud. moszkvai tudósítása szerint Sztalin táviratot intézett Ingr csehszlovák tábornokhoz a „csehszlovák” haderő főparancsnokához, amelyben köszönetét fejezi ki azért a nagy segítségért, amit a csehszlovák haderő az oroszoknak nyújtott. Sztalin táviratában szabadságot ígér Csehszlovákia elnyomott népeinek és hangsúlyozza, hogy sohasem feledkeznek meg azokról a szolgálatokról, amit Csehszlovákia a szovjetnek tett.

— Temerini hírek. A kastély-utcai új iskola udvarán tűz ütött ki, az udvaron levő fűskamara tetőzete és benne 1 vagon tűzifa és kokszt teljesen a tűz martaléka lett. A kivonult tűzoltóság megfeszített munkájának köszönhető, hogy a lángok nem csaptak át a szomszéd udvarban felrakott szalma és széna kazlakra. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani. — Temerin nagyközség előjárósága figyelemzeti a tartalékos állományu 1883—1900. évfolyamu egyeneket, akik az elmúlt világháborúban a honvédségnél vagy a cs. és kir. hadseregben, tiszt vagy altiszt rendfokozatot viseltek, hogy rendfokozatukat hitelt érdemlő okmányokkal haladéktalanul igazolják a néprozsogalmi irodában a 9. számú szobában.

— Vizállás. A Duna igen alacsony vizállása. Mai dunai vizállások: Krems 183, Bécs 169, Pozsony 197, Gönyű 123, Komárom 140, Esztergom 130, Budapest 161, Paks 148, Baja 204, Mohács 231, Bezdán 269, Gombos 223, Palánka 226, Ujvidék 283. — A Dráva Barcsnál 98. — A Tisza igen alacsony vizállással végig apad. Mai tiszai vizállások: Máramarossziget 47, Visk 50, Tekaháza 21, Tiszaujváros 50, Váásárosnémeny 116, Tokaj 75, Tiszafüred 49, Szolnok 20, Csongrád 20, Szeged 120, Zenta 66, Tisza 140.

— Két embert megölt az erjedő bor. Nagykanizsáról jelenti a MTI: Gyenes Pál szabadhídvégi gazdát bor pincéjében a legalsó lépcsőfokon holtan találták. Alsóturbékpusztán Tóth János 71 éves gazdát találták holtan a boros pincében. Mindkettőt az erjedő bor gáza ölte meg.

— Uj záróra rendelet Szerbiában. Belgrádi jelentés szerint Szerbiában az éttermek, kávéházak és vendéglők záróját esti nyolc órában állapították meg. Este tíz óra után senki sem tartózkodhat az utcán.

a Levente Otthonban

— Hírek Ujverbászról. Aki a megüresedett községi csordási állásra pályázni szándékozik, jelentkezzen azonnal a községi bírónál.

— Blum Frigyes vitézi örmester belügyminisztériumi engedéllyel nevét Telecskai-ra változtatta. — A helybeli protestáns egyházak vasárnap és hétfőn tartják szokásos templomi búcsújukat, melyre már most is számos vidéki vendég érkezett, illetve jelezte érkezését. — A Ferenc-csatorna alacsony vizállására jellemző, hogy a napokban egy magányos kis gőzös két izben is elakadt a nagy sártengerben és csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült kiemelni. A vizállás az utóbbi napok esőzése elenére állandó apadást mutat. — Vasárnap délelőtt fél 10 órakor a református hitközség hivatalos helyiségében magyar református, 10 órakor pedig az emeletes népiskola 3-as sz. szobájában magyar evangélikus istentisztelet lesz. — Mindazok, akik az 1943. évre tenyészállatdíjat tartoznak fizetni a fedeztetési díjat haladéktalanul fizessék be még abban az esetben is, ha állataikat nem fedeztették. A kifizetésnél az idej fedeztetési bizonylatot fel kell mutatni.

Felhívás

Ujvidék katolikusságához!

E lap hasábjain már három ízben ismertettük a katolikus Diákotthonok létesítésének fontosságát és ez alkalommal több oldalról elhangzott és bizonyára tévedésen alapuló aggályokat kívánunk eloszlatni.

Az országosan megindított gyűjtési akciónak nemcsak az a célja, hogy kizárólag a tudományos pályára készülő katolikus ifjúság részére, hanem a gazdasági, kereskedői, ipari és magántisztviselői pályára is készülő, tehát az összes katolikus ifjúság szakszerű nevelését irányító intézetek létesüljenek, ahol a katolikus fiatalok olyan kiképzést nyerjen, amelyhez rátermettséget érez magában.

Ez az intézmény a nép széles rétegeire kiterjedő katolikus ifjak neveltetéséről óhajt gondoskodni. Szomorúan kellett tapasztalni azt, hogy a mi katolikusságunk közül három évtized óta roppant kevesen mentek tudományos pályára.

Allításunkat legjobban igazolja az a körülmény, hogy az anyaországához való visszacsatolás alkalmával lámpával kerestünk tisztviselőket és sajnos fiaink közül nem voltak kellő kvalifikációval rendelkezők az üresedésben levő állások betöltésére.

A gyűjtés a Diákotthonok létesítésére folyó hó 17-én a templomokban városzerte pedig 18-án kezdődik.

Azon kérelemmel fordulunk kedves katolikus Testvéreinkhez fogadják szívesen a gyűjtőket és kiadják adakozzék tehetségéhez mérten erre a legnemesebb, a magyar jövőnek biztosítását szolgáló célra.

Testvéri szeretettel:

Az ujvidéki róm. kat. egyházközség vezetősége.

este 7 órakor

AZ OLASZ HARCTER

A Pest zürichi külön tudósítójának jelentése szerint a németek Dél-olaszországban makacs ellenállást tanúsítanak. Angolszász körökben nem tudják biztosan, hogy a németek mostani állásaikban veszik-e fel a végleges harcot az angolszászok ellen. A tudósító azt is jelenti, hogy a VII. amerikai hadsereget Barinál vonják össze.

— Engedélyhez kötötték a must besúritását. A kormány a hivatalos lap csütörtöki számában kiadott rendeletével engedélyhez kötötte a must besúritását. A rendelet szerint az 1943. évi termésű mustból besúritott mustot csak a földművelésügyi min. engedélyével szabad előállítani. A termelők saját termésű mustjukat saját üzemükben, saját termésű mustjaik és boraik feljavítására engedély nélkül is besúritathatják. Az engedély iránti kérelmet az illetékes szőlészeti és borászati felügyelő útján kell előterjeszteni. A kérvényben pontosan fel kell tüntetni az engedélyt kérő nevet és lakóhelyét, a besúritás helyét, az üzemben helyezett üsők számát, ürtartalmát és termelőképességét. A rendelet ellen vétőket kihágás miatt pénzbüntetéssel sújtják.

**A felszabadult területek
közművelődési szövetségeinek
értekezlete**

A felszabadult területek közművelődési szövetségeinek — Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség, az Erdélyi Magyar Közművelődési Szövetség, az Északkeletmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület, a Széchenyi Magyar Közművelődési Egyesület és a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület — képviselői háromnapos értekezletre jöttek össze Lillafüreden hogy közös problémáikat megvitassák. A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetséget dr. Hegedűs László, a DMKSz igazgatója és Radicevich Sándor, a DMKSz sajtó- és propagandaosztályának vezetője képviselték.

Az első nap tárgysorozatán dr. Hegedűs László, a DMKSz igazgatójának javaslata szerepelt, amelynek elfogadásával az értekezlet megállapította azokat az irányelveket, amelyek betartásával működik.

Dr. Simon Menyhért, az EMKE társelnöke javaslata a múzsorközpont felállítását határozta el.

Dr. Hegedűs László, a DMKSz igazgatójának a társadalmi szervezkedésről s a közös szervezési és propaganda-módszerekről tartott előadása kapcsán az értekezlet elhatározta, hogy szervezkedési területén minden magyart a szövetségek tagjait megnyerni törekszik, a népi gondolat vonalán működik és fokozottabb lendülettel folytatja tevékenységét.

Az értekezlet kimondotta még, hogy a felszabadult területek szövetségeinek „Vasgyűrű” néven másfél évi működő munkaközössége állandó tanácsot létesít, amely negyedévenként ül össze a felmerült és időszerű közös ügyek elintézésére. Az állandó tanács elnökévé egyhangúlag gróf Révay Istvánt, a SzEMKE ügyvezető elnökét választották meg.

**A Baross Szövetség újvidéki
fiókja a népművelés
szolgálatában**

Érdekes népművelési előadások a Baross Szövetség újvidéki fiókjának rendezésében

A Baross szövetség újvidéki fiókjának vezetősége elhatározta, hogy még ebben az évben intenzívebben kapcsolódik az általános népművelés szükséges munkájába. E célból sorozatos népművelési előadások rendezését határozta el. Legközelebb e hó 18-án este fél 7 órai kezdettel lesz az első ilyen előadás és azt Varga János a városi népművelődési bizottság titkára tartja. A rendkívül érdekes témájú előadás a kereskedő és az iparos osztály kultúrtevékenységéről fog szólni. Az előadó megemlékezik a kereskedő és iparos osztályok a népművelés terén mutatkozó munkálkodási lehetőségeiről. Az előadást a szövetség tanácsstermében tartják meg és a részvétel mindenki részére díjtalan.

Földesdy József a Baross Szövetség újvidéki fiókjának ügyvezető elnöke, a Fonciere biztosító intézet újvidéki igazgatója a közeljövőben rendezendő biztosítási szaktanfolyamon tart előadásokat. Hasonló tanfolyamot tavaly már rendezett a szövetség újvidéki fiókja különböző nagy vállalatok tisztviselői részére, illetve azon tisztviselők részére, akik az illető vállalat biztosítási ügyosztályát vezetik. A mostani tanfolyamot a szélesebb néprétegek részére rendezik, hogy mindenki tisztábbá legyen a különböző biztosítási ágaknak szakszerűségével és azt személyével, illetve különböző természetű vállalkozásaival kapcsolatban hasznosíthassa. A tanfolyam díjtalan.

**ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM**

**Az újvidéki emlék-nótaest
műsora**

Vasárnap este — mint már jelentettük — kedves ünnepélyt rendez a D. M. K. Sz. újvidéki fiókja a Levente Otthonban. Megismétli azt a nótaestet, amelyet 1940-ben a legjobb és legtehetségesebb műkedvelők és magyarnóta énekesek közreműködésével rendeztek Újvidéken. A nótaest olyan nagyszerű volt, hogy máig sem felejtették el. Ez készített néhány lelkes szereplőt arra, hogy az emlékeket felidézve, újra megrendezzék a kedves nótaestet.

Egy-két órára ismét fellángol a lelkesedés, felzúg a tapsvihár s talán néhány könyccseppel újból kitörölhetünk szemünkéből. Most nem az elnyomott sorsunk felett, hanem a szabadság érzetével telt gondolatok nyomán s visszapillantva a bizakodással telt időkre, amikor titokban, csendben gondoltunk a szebb magyar jövődre.

A magyarnóta énekesek kedves csokra sorakozik fel: Jakab Irénke, Bodorné Bischoff Rózi, Györiné Somogyi Irma, Gubik Ica, Krizsák Jucika, a férfiak között Garai János, Háber Bandi, Kovács Gyula, Moldvay Béla. A bájos kis előadó és bemondó Wengrin Ági, a legmagyarabb hangszere kezelője: Kovács Imre, hű számszámmal a tárogatóval. Bevezetőül emlékeztetők. Rádásul a kísérő zenekar, amelynek minden egyes tagja szinte külön-külön kiérdemelte a magyar-

ság elismerését. Összetételét meglepetésnek szánják.

Az emlék-nótaest részletes műsora: Bevezető. **Tárogató szóló:** Krasznahoroka büszke vára, Te vagy a legény, Cserebogár, Csinom Palkó. Előadja Kovács Imre. **Üzent a dal:** irta v. Arva Dezső, előadja Wengrin Ági. **Kovács Gyula:** Fohász Horthy Miklósért, Egy rózsaszál, Kék tó, tisztító, A fuszulyka szára. **Jakab Irénke:** Imádság már az is, Ahogy én szeretlek, Három kislány ül a padkán. **Háber András:** Valaki a néma csendben, Kolozsvári kiskertekben, Édesanyám ha bemelegy. **Krizsák Jucika:** Almodó Tiszapart, Ne sirj utánam, kedvesem, A rátóti legények. **Tárogató szóló:** Sárbogárd, Dombóvár, Bujdokolva járok, Rákóczi kesergője, előadja Kovács Imre. **Gy. Somogyi Irma:** Ott, ahol zúg az a négy folyó, Nézd, a hullámzó kalászt. **Moldvay Béla:** Volt egyszer egy régi tavasz, Azt a fehér fűzét Befordultam a konyhára. **Gubik Ica:** Szeretnék csak még egyszer, Aki nekem mindenem volt, Széles a Balaton vize. **Garai János:** Nem megyek el a templomba, Lent a Maros partján. **Györiné S. Irma—Garai kettős:** Darumadár fenn az égen, Január, február... **Bodorné Bischoff Rózi:** Hivlak, akkor is ha nem jössz, Hová viszi az őszi szél, Tagadom, tagadom... **Együttes szám:** Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország.

DMKSz közgyűlés Moholon

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség moholi fiókja vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A Hízekegy elmondása után dr. Kiss Lajos elnök nyitotta meg a közgyűlést. Üdvözölte a hatóság és a Szövetség kiküldöttét, majd átadta a szót Vida Lajos titkárnak. **Vida Lajos** beszámolt a fiók eddigi működéséről s egyben felolvasta a pénztáros jelentését is. A jelentéseket a közgyűlés tudomásulvette s a felügyelőbizottság ajánlatára a tisztikarnak és a választmányynak a felelősséget megadta.

Ezután **Radicevich Sándor**, a Szövetség Sajtó- és Propaganda Osztályának vezetője vázolta a DMKSz célkitűzéseit. Az időszerű feladatok ismeretése során hangsúlyozta, hogy a népi iskolai ismereteket kiegészítő és egyben népművelési tanfolyamok a velük kapcsolatos kulturális munkát a nemzetvédelem és a szervezés alatti álló szóróanyagokozás érdemli a legnagyobb figyelmet. Ennek a három legfontosabb és legidőszerűbb feladatnak szolgálatára kell felsorakoznia minden délvidéki magyarnak. Kötelességteljesítés és áldozatkészség legyen a jelszó, amelyet követünk és amelynek jegyében helytállunk a magyar lélek belső arcvonalán.

A központi kiküldött beszédének elhangzása után **Farkas Péter** korelnök vezetésével megejtették a választásokat és egyhangúlag a következő vezetőséget választották meg:

Diszelnök: Varga Lajos plébános, elnök: Déwald József polgári iskolai igazgató, ügyvezető elnök: dr. Kiss Lajos orvos, alelnökök: Fodor András és Varga István, titkárok: Erőss József és Kócán Ferenc tanító, pénztárosok: Horváth Péter és Magó Antal, választmányi tagok: Egyed Gyula jegyző, dr. Szabadi István ügyvéd, Erdélyi Imre igazgató, Buczkó György,

Varga Jenő kalapos, Kállay Imre, Makra Gyula káplán, Bizinger József, Vitéz Könyves Péter, Ander Sándor, Szendrey Lajos, Bor János (András fia), Szécsényi István, Farkas Péter, Lakatos Ferenc, Bün Vince, Torma András, Muzslai Péter, Bálizs Imre, Tóth János, Kukli László, Szécsényi Pál, Mester János, Holi Mihály, Ülvöczki Ferenc, Fleisz Mihály, Radfay Mátyás, Miklós Rezső, felügyelőbizottság: Vida P. Lajos, ifj. Muzslai Ferenc, Mészáros József.

Az új vezetőség nevében Varga Lajos diszelnök köszönte meg a közgyűlés bizalmát, s kifejezte azt a reményt, hogy az elkövetkező munkaévben a moholi szövetségi fiók fokozottabb és eredményesebb munkát fejt ki, mint a múltban. Ezt az együttműködést, ezt a közös magyar munkát a magyar szeretet gondolatáért váltjuk valóra, segítve és támogatva egymást és a vezetőséget minden kezdeményezésben. Valljuk és álljuk azt, hogy mindannyian egyformák vagyunk, nincs magyarabb és legmagyarabb magyar, csak jószándékú, tevékeny és a nemzet céljait hűséggel szolgáló magyarok vannak, akik között különbség csak egyben lehet: jobban és még jobban dolgozni a népért és a hazáért.

Varga Lajos diszelnök nagy tetszéssel fogadott szavai után a közgyűlés résztvevői elénekelték a Himnuszt s ezzel a közgyűlés végetért.

Szombaton választmányi ülést tart az Újvidéki Magyar Kaszinó. Az Újvidéki Magyar Kaszinó választmánya október 16-án szombaton este 7 órai kezdettel ülést tart, amelyre az érdekelteket tisztelettel ezúton is meghívja az elnökség.

**A szombati sinautóval érkeznek
Újvidékre a Pesti sztárok**

A ki mit kíván hangversenyiroda rendezősége közli:

Óriási érdeklődés előzi meg a IV. ki mit kíván hangversenyt, amelyre a pesti sztárgárda legjobbjai jönnek le ismét. A II. hangversenyre érkező művészeket valóságos virágösövel fogadták a pályaudvaron s csak a legnagyobb nehézségek árán tudott a művészek kocsija elindulni. Előre láthatólag a rajongók ismét megszállják a pályaudvar előtti térséget.

A közönség kívánságára Simor Erzsit és Goll Beát újból lekötötte a rendezőség. Ugyancsak a közönség kívánságára szerződtették Vay Ilust a fiatal magyar komikát, aki az utóbbi időben egyszerre két filmben aratott hatalmas sikert.

Az Éjjeli Zene nevelője még mindenkinek emlékeztében van és ugyancsak emlékeznek a Szeptember végén című film komikájára, akinek csupán megjelenése hatalmas derűtséget kellett.

Pethes Sándor fellépte szintén eseményszámba megy, mert hisz a nevetetés nagy mestere sok vídám percet szerzett mindnyájunknak úgy rádión, mint filmen.

Weszely Pál konferálja az estét. Kerek Ferkóban Jávor Pállal a legmulatságosabb jelenetei vannak, most a színpadról fogja megnevetetni a közönséget.

Az Újvidéki Gitár zenekar sem maradt ki a hangversenyről és biztos, hogy a tőlük megszokott tempóval és tüzzel kísérik majd ismét Goll Beát.

**Az újvidéki Olasz Kulturintézet
új tanéve**

A magyarországi Olasz Kulturintézet újvidéki kirendeltségének székhelye: Horthy Miklós sugárút 8 (Közigazgatási palota, földszint 2) Telefon: 36-06.

Az olasz nyelvtanfolyamokat naponta 5-8 között tartják. A beiratkozottak tetszés szerint választhatják meg a tanfolyam látogatásának napját és idejét. A tanfolyamokat három csoportba osztották: I. tanfolyam kezdők részére, II. tanfolyam az I. tanfolyamot elvégzettek és azok részére, akik némileg már beszélnek olaszul, III. tanfolyam a II. tanfolyamot elvégzettek és azok részére, akik folyékonyabban beszélnek az olasz nyelvet.

A tanfolyamok 1944 év június hó végével befejeződnek. Azon tanulók, akik a tanórák egyharmad részét nem mulasztják el, a tanfolyam látogatásáról a Magyarországi Olasz Kulturintézet Igazgatóságától díjtalan bizonyítványt kapnak. A III. tanfolyam azon tanulói, akik az olasz nyelvből vizsgázni óhajtanak, az olasz külügyi minisztériumtól oklevelet kapnak, amely külföldi olasz kulturintézeteknél való esetleges oktatásra jogosít.

Az olasz nyelvtanfolyamra az intézet irodájában mindennap d. e. 10-12 és d. u. 4-7 óra között lehet beiratkozni. Az oktatás díjtalan, a beiratkozási díj az egész 1943/1944 tanévre 10 pengő.

Miután a tanfolyamokat már hétfőn, október 18-án megkezdik, beiratkozni vasárnap f. hó 17-én d. e. 9-12 is lehet. Dr. Mario Di Giovanni igazgatót megérkezéséig Gebhardt Irén tanárnő helyettesíti.

Levente élet

VITÉZ BÉLDY ALAJOS ALTA-BORNAGY JELENLÉTEBEN A SPORTCSARNOKBAN MEGNYILT A LEVENTEPARANCSNOKOK TÖMEGTANFOLYAMA

Vitéz Solymossy Ulászló vezérőrnagy előadásaival kezdődött meg a korszerű átképzés

A Levente Hírközpont jelenti: Kedden reggel a Horthy Miklós Nemzeti Sportcsarnokban Központi Iránytadó Tanfolyam kezdődött a járási leventeparancsnokok és levente körzetparancsnokok számára. A tanfolyam mintegy ezerfőnyi hallgatóságán kívül a Sportcsarnok tribünjein több száz meghívott vendég is elhelyezkedett, így a levente leánymozgalom vezetői, a Testnevelési Főiskola hallgatói és a budapesti napilapok levente rovatvezetői.

A tanfolyam ünnepélyes megnyitását megjelent vitéz Béldy Alajos altábornagy, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelés Országos vezetője, valamint dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár, a Levente Leányok Országos vezetője.

Vitéz stanogorai Solymossy Ulászló vezérőrnagy, a Leventék Országos parancsnoka bevezető előadást tartott, majd megtartotta első alapvető, iránytadó előadását „A nemzetnevelés pedagógiai anyaga és annak oktatása a levente intézmény szemszögéből” címmel.

Gyenge kilátásokkal indul az UAC a vasárnapi mérkőzésre

Vasárnap az UAC a debreceni vasutasok együttesével mérkőzik hazai pályáján. Az ujvidéki kékhérek az idei szezonban csupa keletlen meglepetést okoztak híveiknek és ezt megkoronázták vasárnap Csepelen. Kétségtelen tény, hogy az UAC-nál baj van. Ezt mindenki tudja és látja, de — bár segíteni lehetne rajta — még sem történik semmi ennek érdekében. Hiányzik a csapatból a megfelelő kondíció és a fegyelem is. Ez pedig minden mérkőzésen súlyosan megbosszulja magát. Az eddigi őszi mérkőzések során egyes nagynevezű játékosok feltűnően gyenge szereplése kínos meglepetést keltett. Ezek azonban a csapat vezetőségének túl kellene tennie magát. Minden játékosnál előfordul, hogy formája pillanatnyilag hanyatlak. Sokkal nagyobb nevekkel is előfordul ez, nemcsak az ujvidékieknél. Az ilyen játékos egyszerűen ki kell hagyni a csapatból, addig, amíg nem éri el ismét régi formáját.

Nagy baj, hogy hiányzik a megfelelő utánpótlás. Az UAC NB III. csapata nagyrészt öreg játékosokból áll, akikből nem lehet az első csap-

pat pótlására gondolni. Erre is nagyobb súlyt kellene fektetni, hogy szükség esetén innen kaphassa meg a szükséges utánpótlást az NB I. csapat. Nem elég drága pénzen játékosokat vásárolni, akiket azután nem lehet használni. Ha már vesznek, akkor vegyenek olyan játékosokat, aki megállja helyét az első csapatban. Nem hiszünk, hogy annyi pénzre lenne az UAC-nak, hogy használatlan emberekért adjon pénzt. Ezt a kérdést is meg lehetne egészségesen oldani, ha az utánpótlásról megfelelően gondoskodnának.

Sajnos, az elmúlt pihenő időt nem használták fel a csapat felfrissítésére, úgy, ahogy kellett volna, most pedig ennek pótlása nehézségekkel jár. Jobb azonban később, mint soha és ezért erélyes kézzel kell bevonulni az egész labdarúgó kérdésszervezésére a csapaton belül, ha továbbra is az NB I-ben akar maradni az UAC.

A most vasárnapi mérkőzésen már érvényesülni kell az eddigi tapasztalatokból levont következtetéseknél, különben nem sok kilátással indul az UAC a DVSC csapata ellen.

A tanfolyam öt napon át tart. Szombaton délután dr. Kokas Eszter a levente leány mozgalmat ismerteti, majd a Leventék Ország-

os Parancsnoka előadása rekeszti be a levente parancsnokok korszerű nevelési elvek szerint való átképzését.

Rövid sporthírek

Sporthírek Bácskeresztúrról. Bácskeresztúr társadalmi csapata vasárnap befejezte őszi bajnoki mérkőzéseit. Az utolsó mérkőzését Szivacon vívta meg és minimális arányban győzött. Mivel a Topolyai SE (b) csapata előreláthatólag ezen mérkőzést is lemondja, úgy a Ruszin csapata az idén csak barátságos mérkőzéseket fog játszani. — A Levente Egyesület labdarúgó csapata vasárnap Kishegyesen szerepel, bajnoki mérkőzés keretében. A bácskeresztúri csapatban annyi sok a sérült, hogy vasárnap előreláthatólag erősen tartalékosan fog elutazni.

Az UVAK szombaton Bajára utazik. Az UVAK alábbi játékosai jelennek meg szombaton déli egy órákor az állomáson, mert a csapat Bajára utazik: Egri, Buzgó, Horváth, Tóth, Kazinczy, Kovács, Balog, Pörge, Németh, Bernát, Bartha és Iványi.

Az UAC hivatalos hírei. Helyesbítés! A rendezőket vasárnap délután nem fél 2 órára, hanem délután 1 órára kérjük. — Vezetőség.

Az UCSE Szegeden. A cukorgyári csapat vasárnap Szegedre látogat el, hogy a csoport bajnokságára legesélyesebb csapattal a SZAK-kal mérje össze erejét. A gyári csapat ezúttal sok tartalékkal kénytelen kiállni. A csapatból hiányozni fognak éppen az utóbbi időben oly jól szerepelt Dénes fivérek, akik katonai szolgálatra vonultak be, míg Bajac kapuvédő már régebben teljesít katonai szolgálatot. Nagy fejtörést okoz a vezetőségnek a csapat összeállítása.

Levente gépjárművezető tanfolyam Ujvidéken. Az e hó 18-án kezdődő Állami Levente Gépjárművezetőképző Tanfolyamon magántanulók (nem levente kötelesek) és nők is résztvenhetnek. Bővebb felvilágosítást Barcsy Lajos főoktató ad a Levente Otthonban, II. em. d. e. 8—10-ig.

A Reggeli Újság eredeti regénye

Iria: Falyay Andor

(22)

A kis Zsuzsát az egész olyan váratlanul érte, hogy a nagy megtiszteltetéstől és a gazdagság megcsillantásától valóságosan elszedült, sőt sírva is fakadt. A döntést pedig teljesen rábízta özvegy édesanyjára. Igaz ugyan, hogy nem ilyen férjéről álmodozott és amikor a boldogságos jövőző ábrándképeit rajzolgatta, valamelyik csinos fiatalember alakja jelent meg előtte, de okos édesanyja szelíden megmagyarázta neki, hogy szegény leánynak nem szabad a szívére hallgatnia.

— Mi pedig, gyermekem, mind a ketten nagyon szegények vagyunk!

...Ha ezt az ajánlatot elutasítjuk, Eördögh Domokos jogosan megharagszik reánk és nemcsak a nyugdíjunkat szünteti be, hanem egész egyszerűen ki is utasít bennünket ebből a házból. De megkülönböztetve, ne feledd el, gyermekem: sokkal megbízhatóbb élettárs egy meglelt korú férfi, akinek lehiggadt érzései talán nem olyan lobbanékonyak, mint a fiataloké, de nem is alszanak ki olyan hamar, mint az ifjúság szalmalángja. Hiszem, hogy Eördögh Domokos boldoggá akar és boldoggá fog is tenni téged. Ha tehát hallgatsz rá, gyermekem, akkor igent mondasz és a felesége lesz!

Zsuzsa lehajtotta a fejét és úgy felelt:

— Igen édesanyám...

— Gyermekem, — tiltakozott az özvegy, — így egyszerűen nem fogadhatom el beleegyező vála-

szodat... Ha magad is nem érzed, hogy ez az egyetlen helyes, amit cselekedhetsz, akkor inkább ne légy a felesége. Mert a házasság, gyermekem, a nő és a férfi olyan esküvel megpecsételt szövetsége, amelyben mind a ketten azt akarják, hogy a másikat boldoggá tegyék. Hiszem, hogy Eördögh Domokos boldoggá fog tenni téged. Tőled pedig azt kérdezem: érzés-e magadban elég erőt, hogy boldoggá tudd ennek a jó embernek az életét?

Zsuzsa fölkapta a fejét és most már csengő határozottsággal mondotta:

— Igen, édesanyám! Azt akarom, hogy az én férjem nagyon-nagyon boldog legyen!

Özvegy Könyves Gerzonné homlokon csókolta leányát. Amikor pedig másnap eljött a válaszért Eördögh Domokos, már mint vőlegény hagyta el a házat.

Karácsony előtt volt az esküvő. Olyan fényes és pompával, amint ritkán látott a szenttamási templom.

Utána rövid nászútra ment az új pár, de még az év vége előtt hazajöttek. Eördögh Domokos ugyan

is fényes szilveszteri mulatságot akart rendezni, amelyre meghívta minden ismerősét és jóbarátját.

Ezen a mulatságon találkozott először Könyves Zsuzsa, aki ekkor már Eördögh Domokosné volt és a huszonhároméves Gosztonyi Gyuri, aki szüleiével együtt volt hivatalos.

Amikor a csinos fiatalembert bemutatották a szép fiatal asszonynak, Gyuri valami olyan különös dobogást érzett a szívében, amit azóta sem tudott elfelejteni. Amikor pedig együtt táncoltak, ez a dobogás már olyan veszedelmessé erősödött, hogy a fiatalember meg is szédült egy pillanatra.

— Gyuri, sokat ivott talán? — nevetett a fiatal asszony.

— Igen! De nem a pezsgőből! A maga szépségétől részegedtem meg!

Zsuzsa összeborzongott. Ezek a szavak többet jelentettek, mint egy valóságos szerelmi vallomás. Az első pillanatban talán jól is estek neki, de aztán ráeszmélt arra, hogy ő most már Eördögh Domokosné és neki kötelességei vannak a férjével szemben.

Hűvös hangon tehát így szólt:

— Gyuri, így nem szabad velem beszélnie!

A fiatalember úgy tett, mintha nem is hallotta volna az asszony rendreutasító szavait. Még jobban magához ölelte a karcsú testet, még erősebben fogta a bársonyos bőru kezecskét és még vadabb forgásban vitte magával szép táncosnőjét, aki öntudatlan és meglepedkező boldogsággal engedett a kényszernek.

A banda hirtelen valami andalító keringőt kezdett játszani és György boldogan vette tudomásul, hogy táncosnője egyáltalán nem köszön el tőle, hanem viselkedésével egyenesen felszólítja arra, hogy tovább táncoljon vele.

A fiatalasszony is csak akkor eszmélt rá erre a baklövésre, amikor már nem tudott segíteni. Amikor már lágyan sikioltak és hajladoztak az édes keringő ütemeire.

Alapjában véve Zsuzsának is jól esett ez a tánc, mert fiatalsága önkéntelenül is megdobbant a szívében és úgyszólván kikényszerítette a jogait, amit édesanyja szegénysége és a könyörtelen élet elhallgattatott benne.

— Istenem, — érezte és szinte hallotta a vére muzsikáját — milyen más, amikor egy fiatal táncos ölel magához és vezet, forgat abban a boldog szédületben, amire csak a fiatalságnak van joga.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Készpénzben megállapított legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérek emelése

(Folytatás)

11. §

A munkás által teljesítendő kézimunka a szőlő szakmáymunkára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek szempontjából.

A legkisebb és legnagyobb munkabérek szempontjából az összes szőlőmunkák elvégzése esetében a munkást terhelő kézimunka alatt érteni kell a nyitást, karóigazítást, (pótlást), négyszeri kapálást (ezek közül 2 mély kapálás) a szükség-szerinti kötözést válogatást, hónaljzást, csonkázást, bujtatást, döntést és fedést.

A metszés, oltás, permetezés, szénkénegezés és süreterelés munkálatai tehát a felsorolt munkák alapján megállapított munkabérekben nem foglalhatók.

XI. TABLAZAT

A szőlő szakmáymunkájára vonatkozó élelmezésselküli legkisebb és legnagyobb munkabérek határa, kataszteri holdanként:

a) az összes munkák fejében 330—495.

b) az egyes munkák szerint:

1. nyitás	32—48
2. karóigazítás és pótlás	12—18
3. első (mély) kapálás	56—84
4. második és harmadik (sekély) kapálás	70—105
5. negyedik mélykapálás	44—66

6. válogatás, kötözés, hónaljzást és csonkázás	68—102
7. bujtatás és döntés	12—18
8. fedés	36—54

Élelmezés esetében a szakmáym-bér összege az élelmezés való-ságos értékével csökken.

III. IPARI NÖVÉNYEK TERME-LÉSÉBEN

12. §

A kender részes és szakmáym-munkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek.

Részes munka:

A kender betakarításával járó részes munkáért a legkisebb bér: a termés egytizenegyed (egy-tizenegyednél) kevesebb; a legnagyobb a termés egytized (egy-tizednél) több nem lehet.

Szakmáymban:

A kender betakarításával járó szakmáym munka, élelmezés nélküli, legkisebb bére, katasztrális holdanként: 200 kg búza vagy annak értéke, a legnagyobb szakmáym munkabér, az előbőlnél 20 százalékkal több nem lehet.

Ezért a munkás tartozik teljesíteni a kenderkórának levágását, ollóba teregetését, szárítását, legálabb egyszeri forgatással, kenderkóró kévébe kötését és kupbarakását.

(Folytatjuk)

Hivatalok, vállalatok, üze-mek, iskolák, intézmények tüzelőanyag készlet-bejelentése

Az ujvidéki Közellátási Hivatal közleménye

A Közellátási Hivatal felhívja a hivatalok, vállalatok, üzemek, iskolák, intézmények vezetőit, hogy tüzelőanyag készletbejelentési nyomtatványok át-vétele végett jelentkezzenek f. hó 20-ig a hivatalos órák alatt a Közellátási Hivatal 41. sz. helyiségében.

A Hivatal figyelmezteti a lakosságot, hogy ezen közlemény nem vonatkozik a magánháztartásokra, hanem kizárólag a hivatalok, vállalatok, üze-mek, iskolák és intézményekre. A ma-gánháztartások tehát a tüzelőanyag készletbejelentési nyomtatványokat a kijelölt cukorkiskereskedőjüknél kap-ják és kitöltve annak vissza is adják.

Hétfőn kezdődik az ujvidéki Népművelési Bizottság könyvviteli tanfo-lyama. Ujvidék m. kir. thj. város Népművelési Bizottsága által rendezendő 50 órás könyvviteli tanfolyam f. hó 18-án, hétfőn este 7 órakor kezdődik a Közigazgatási palotában a Kelet Keresk. Főiskola I. em. V. számú tantermében (63. sz. szoba). Tisztelet-tel kérjük a tanfolyamra beiratkozott hallgatókat, hogy a fenti helyen és időben pontosan megjelenni sziveskedjenek. A tanfolyamra pótlólag be-iratkozni még lehet, szombaton d. e. és hétfőn d. u. 2 óráig.

A mérvizsgálatok sorrendje a kulai járásban. A folyó évi mérvizsgálatok a kulai járás területén a következő időpontokban és helyeken történnek: Ujverbáson november 9-én 8 órakor a vásár-terén, d. u. 2 órakor Kiskéren a község-házánál, ugyanacsak 9-én d. u. 4 órakor Kucorán a község-házánál, november 10-én d. e. 8 óra-kor Torzsán a bikaistálónál, 11 óra-kor Cservenkán a bikaistálónál, d. u. 2 órakor Veprődn a község-házánál és d. u. 4 órakor Bácskeresztúron a község-házánál, november 11-én d. e. 9 órakor Kulán a vásártéren. Istenségs Kula-ra, Istenségs Cservenkára veze-ti elő menjeit a fent meghatá-rozott időben és helyre.

MEGJELENT!
AZ UJ
JAVITOTT UJVIDÉKI
tábeszélő népjegyzék
KAPHATÓ: IFJ. CZERVESZ-TEL, II. RÁKÓCZI F. U. 86.

Villamosheggesztő tanfolyam vidékiek részére. A Magyar Műszaki Szövetség kéthetes villamosheggesztő tanfolyamot rendez vi-déki hallgatóság számára. A tan-folyam tájékoztatóját megküldi a Szövetség oktatóműhelye, Bpest, VI., Liszt Ferenc tér 11.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESLET

Használt és új ZSÁKOKAT káposztáshordókat, gyümölcsös ládákat minden mennyiségben veszünk. Ajánlatokat „Nagykereskedő” jellegre a kiadóba kérünk. 11492

ZONGORÁT VAGY PIANINOT meg-vételre keresek. Megfelelő darabnál ár mellékes. A jövő héten Ujvidéken le-szek. Ajánlatokat — vidékről is — részletes leírással Ferencz Julia, Ko-lozsvár, postafiók 117 címre kérek.

Kuglipályához állítgató FIUT keres az „Aranyfűrt” vendéglő, Uj-Buzatér.

Fiút vagy leányt FODRÁSZTANON-NAK felvesz Jurik János fodrász. Uj-vidék, II. Rákóczi Ferenc út 32. 11452

CIPÓGYÁR részére keresünk 3 szá-bászt, azonkívül 6 ragasztót, lehetnek leányok, asszonyok vagy férfiak. Ér-deklődni délután 3—4 közt. Balaton-utca 4. III. em. ajtó 9. 11535

KERESKEDŐTANONCOT azonnalra felveszek. Palkó István textilnagyke-reskedő, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 24, az udvarban. 11532

MINDENESLÁNY azonnali belépésre kerestetik. Lövész-u. 11. 11521

DISZPONENS FŐKÖNYVELŐ ki a gyáriparban már működött magyar, német nyelvtudással kerestetik. Aján-latokat „Állandó állás” jellege alatt a kiadó továbbítja. 11538

Tekepályához ALLITGATÓ FIU ke-restetik. Gr. Tisza István-u. 79. 11531

Uj emeletes bérházban HÁZMESTER kerestetik. Jelentkezni lehet Magyar Hirdető Irodában, II. Rákóczi Ferenc-út 86. 11536

ELADÓ

HASZNÁLT GYERMEKCIPIŐK (8—12 éveseknek) eladók. Érdeklődni csak hétköznap 12—2-ig. Attila-u. 7., har-madik lakás. 11416

FÜSZERÜZLETBERENDEZÉS áru-val együtt sürgősen eladó. Érdeklődni: Varga Ferenc, Bem-u. 7, ajtó 6. 11426

Diópótló

100%-osan pótolja a valódi diót. 1 kg örölvé 12 pengőért kapható Horváth István fűszerkereskedőnél, Eötvös-tér 2. szám. 11547

Eladó KAUCS, otomán, előszobafal, fali fürdőszoba mosdó és szabóasztal. Kosztolányi Dezső-u. 6. házmester.

SZMIRNA és PERZSASZÖNYEG eladó. Dr. Szilasné hirdetőiroda, Temp-lomudvar 4. 11545

ELADÓ: 1 női hosszú bőrkabát, női télikabát, több férfi télikabát, pulo-ver, fehér nőruha. Mussolinj-u. 3. szobánál. 11529

Sporthírek Kuláról. A KAFK vasár-napi szereplése arra enged következtetni, hogy a csapat kezdi megállni a helyét, éppen ezért fokozott érdeklődéssel tekint Kula sporttársadalma a vasárnapi szabadkai vendégszereplés elé. A csapat egész héten erős edzéseket tartott és az előkészületekből ítélve meg akarják tartani a vasárnapi játék színvonalát az idegen pályán is. Részbeni átcsoportosítás után előre-láthatólag a következő csapattal veszi fel a küzdelmet: Derkovics, Kleespies, Sztojcsity, Schmidt, Molnár, Schlemmer, Braskó, Mehr, Cájó, Turucz Tremel.

Különítele

FIGYELEM! Szülőoltványokat kis és nagy mennyiségben fajtisztán kapnat Tóth Imre oltványtelepén, Abasár, Ró. kushegyi út 303/a. 11461

ELEMISTA és I-II. GIMNAZISTA tanulók tanítását vállalja IV. gimna-zista leány. Címe megtudható a kiadó-ban. 11490

AZ UJVIDÉKI KIR. TÖRVÉNYSZÉK P. 3303-1943.

Hirdetmény

Az ujvidéki kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Klein Gyula kereskedő, hódmezővásárhelyi lakos részé-ről az 1911.I. tc. 748. §-a alapján elő-terjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt özv. Böhm Emánuelné szül. Klein Berta, Böhm László és neje sz. Eibenschütz Ilona volt ujvidéki (Vilt Vilmos-u. 44) lakosok holtának nyilvá-nítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügy-gondnokul Dr. Mizsei András ügyvéd ujvidéki lakost rendelte ki.

Az eltűnt özv. Böhm Emánuelné sz. Klein Berta az 1871. évben Békésen született, szülei Klein Adolf és Stern Mari, házastársa: néhai Böhm Emá-nuel, legutolsó ismert foglalkozása: háztartásbeli.

Az eltűnt Böhm László az 1894. év-ben Ujvidéken született, szülei: néhai Böhm Emánuel és Klein Berta, há-zastársa: Eibenschütz Ilona, legutol-só ismert foglalkozása: magántisztvis-selő.

Az eltűnt Böhm Lászlóné sz. Eiben-schütz Ilona az 1904. évben Szarcsán született, szülei: Eibenschütz Izsó és Feldheim Irma, házastársa: Böhm László, legutolsó ismert foglalkozása: háztartásbeli.

Felhívja a kir. törvényszék az el-tűnteket és mindazokat, akiknek az eltűntek életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűntek életbenlétéről értesít-sék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntek élet-benlété megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűnteket a jelen hirdetménynek a Budapesti Köz-lönyben történt beiktatását követő három hó letelte után bíróilag holtak fogja nyilvánítani.

Ujvidék, 1943 évi okt. hó 3. napján.
Dr. Rigó Ernő, s. k.
kir. tvszéki bír.

A kiadmány hitelűl:
11502 Grnya, kezelő h.

NYILTÉR*

Vásárlási könyvem elveszett, ezen-nel érvénytelenítem.
Ujvidék, 1943 október 16.

KATONA ISTVÁN
Heltai Gáspár-u. 16.
11533

*E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Kiadó: vitéz Arva (Andrée) Dezső

E L Ő F I Z E T É S

Egy óra P. 5.20
Három óra P. 15.—